

9th International Conference on Health, Treatment and Health Promotion

بررسی رابطه‌ی سلامت روان مثبت و گرایش به مصرف مواد در میان زلزله‌زدگان استان کرمانشاه

عباس محمد کریمی ماژین

کارشناسی ارشد سلامت و رفاه اجتماعی، دانشکده علوم تربیتی و رفاه اجتماعی، دانشگاه علوم توانبخشی و سلامت اجتماعی، تهران، ایران

حمیرا سجادی

استاد تمام، گروه مدیریت رفاه اجتماعی، دانشکده علوم تربیتی و رفاه اجتماعی، مرکز تحقیقات مدیریت رفاه اجتماعی، دانشگاه علوم

توانبخشی و سلامت اجتماعی، تهران، ایران

غلامرضا قائدامینی هارونی

استادیار، گروه مدیریت رفاه اجتماعی، مرکز تحقیقات مدیریت رفاه اجتماعی، دانشگاه علوم توانبخشی و سلامت اجتماعی، تهران، ایران

حامد صدیقی

دکتری تخصصی، سلامت و رفاه اجتماعی، پردیس فریسن، دانشگاه گرونینگن، لئوواردن، هلند

چکیده:

مقدمه: کشور ایران همواره تحت تاثیر بلایای طبیعی بوده است. برخی پیامدها و آسیب‌های اجتماعی ناشی از این بلایا حتی در دهه‌های بعد نیز در آن مناطق ظاهر می‌شود. یکی از این پیامدها، گرایش به مصرف مواد مخدر می‌باشد. بعد مثبت سلامت روان افراد، نقشی تعیین‌کننده در حفظ آن‌ها از گرایش به عوامل خطرزایی مانند سوء مصرف مواد دارد. از این رو این مطالعه با هدف بررسی رابطه بین متغیرهای سلامت روان مثبت و گرایش به مصرف مواد در میان زلزله‌زدگان استان کرمانشاه انجام شد.

مواد و روش‌ها: این مطالعه همبستگی در سال ۱۴۰۰ بر روی ۴۵۰ نفر از جمعیت ساکن در شهر سرپل ذهاب که در هنگام زلزله سال ۱۳۹۶ نیز در این شهر ساکن بودند، انجام شد. این افراد طی نمونه‌گیری چند مرحله‌ای وارد مطالعه شدند. در این پژوهش از چک‌لیست مشخصات جمعیت‌شناختی و پرسش‌نامه‌های سلامت روان مثبت و نگرش به مصرف مواد علی‌پور و همکاران استفاده شد. داده‌ها با استفاده از نرم افزار SPSS، AMOS Graphics و Stata تحلیل شد.

یافته‌ها: بیشتر افراد مورد مطالعه در این پژوهش، مرد (۵۸/۲ درصد)، مجرد (۵۷/۱ درصد) و شاغل (بیش از ۶۰ درصد) بودند. میانگین نمره کل سلامت روان مثبت برابر ۳/۵۹ بوده است و در سطح بالا ارزیابی می‌شود. میانگین نمره کل گرایش به مصرف ۳/۱۵ و در سطح متوسط ارزیابی می‌شود. رابطه بین گرایش به مصرف مواد با بعد عاطفی سلامت روان مثبت ($\beta = -0.314$) و متغیر سن ($\beta = -0.123$) منفی و معنادار و با بعد اجتماعی سلامت روانی مثبت ($\beta = 0.124$) مثبت و معنادار بود.

بحث و نتیجه‌گیری: با توجه به زلزله‌خیز بودن کشور ایران، مسئولان مربوطه می‌بایست با پیگیری وضعیت سلامت روان افراد پس از حادثه به صورت دوره‌ای، فراهم کردن حمایت‌های عاطفی و اجتماعی و انجام مداخلات جهت کاهش استرس و بهبود تاب‌آوری فردی در جهت بهبود سلامت روان مثبت و به دنبال آن کاهش گرایش به مصرف مواد در میان زلزله‌زدگان، برنامه‌ریزی و سیاست‌گذاری کنند.

واژگان کلیدی: سلامت روان مثبت، گرایش به مصرف مواد، زلزله، بازماندگان